

Visitation Vittangi kyrka 1848-03-05

<sida1>

Anteckningar till Protocollet vid visitationen i Wittangi den 5te Martii 1848. Närvarande Herr Pastor Ingemar Lindstedt, samt en talrik Församling af Lappar och finska Nybyggare.

S:D: Efter Ett kort tal på finska språket, framställdes af undertecknad Visitator Några frågor till Församlingen, hvilka besvarades, som följer.

Mom. 1. Gudstjensten hade blifvit Ordenteligen hållen efter föreskrifven Ritual.

Mom. 2. Husförhör hållas Ordenteligen i de finska Byarne efter indelte husförhørs Lag. Vid dessa tillfällen infinna sig Lapparne, dock icke allmänt.

Mom. 3. Tre gånger om året hålles Gudstjenst i Jukkasjärwi Kyrkoby.

Mom. 4. Pastor Lindstedt och några Församlingens medlemmar, intygade, att så väl Nybyggare, som Lappar, Äro i Allmänhet försumliga, att infinna sig vid kyrkan i Wittangi, hvarest Pastor är boende.

Mom. 5. Skrift-Schola hålles i Wittangi uti 3 veckors tid. Härvid måste likväl den Anmärkning göras, att de Lappska Barn, som blifvit af Pastor Lindstedt Admitterade till Nattvarden, ega för liten underbyggnad uti innanläsning, och Begrepps Utbildning, för att kunna vägleda sig sjelfva i ordet.

<sida2>

Det går en allmän sägen i församlingen, att Pastor Lindstedt tager gåfvor af de SkrifteBarn, hvilka icke kunna Läsa, hvarom ock flere af Lindstedt till Nattvarden Admitterade Lappska Barn enskilt underrättat Visitator.

Mom. 6. Några af Församlingens medlemmar Anmärkte, att Pastor Lindstedt vid ett Tillfälle, då husförhör skolat hållas i Parakkavaara, förrleden sommare, icke kunnat hålla Skriftetal för tillstädes komna ålde[r]stigna Communicanter; hvaremot Pastor Lindstedt genmälde, att detta Afbrott i Skriftetalet förorsakats af honom hastigt påkommande Sjukdom. Klaganderne trodde sig deremot hafva förmärkt, att Pastorn vid detta tillfälle varit öfverlastad. Enskilta vid näm[n]de tillfälle närvarande Personer hade sett Pastorn under sjelfva förrättningen, dricka opp det Kyrkvin, som blifvit framsatt för Communicanternas räkning, hvarefter Pastorn blifvit oförmögen, att fortsätta förrättningen. Visitator kunde så mycket mindre inlåta sig i Någon undersökning härom, som klagandernes korta anförande, i fall det skulle ega grund, tyckes gifva tillräcklig anledning till Laga Undersökning: hvaremot Pastor Lindstedts egen ursäkt, så vidt den skulle ega giltiga skäl, tyckes gifva Maxime

<sida3>

Venerandum Consistorium anledning, att förse Herr Pastorn med en kraftfullare medhjälpare i Embetet.

Mom. 7. Den nya Kyrkan i Wittangi var nu så vida färdig, att Gudstjenst kunde hållas i densamma. Predikstol och Klockstapel voro ännu icke påbegynte. Den antagna Kyrkobyggmästaren anmälde, att Pastor Lin[d]stedt i höst hastigt afbrutit kyrkobyggnads arbetet, hvilket efter

Visitation Wittangi kyrka 1848-03-05

Pastor Lin[d]stedts förmenande, hade sin grund uti bristande medel, att fortsätta Kyrkobyggnaden. Underteknad, till hvars granskning Pastor Lindstedt företedt Wittangi Kyrkobyggnads Räkenskaper, finner deraf anledning, att hemställa förhållandet till Maxime Venerandi Consistorii Uplysta bepröfvande, med anhållan, att Pastor Lindstedt må erhålla instruction, huru och på hvad sätt Kyrkobyggnads Arbetet må kunna fortsättas, och fullbordas, jämte anvisning, till vidare medels erhållande.

Mom. 8. Några Församlingens medlemmar anmälte, att en del för Kyrkobyggnaden bestämt virke blifvit med kyrkans medel betalt, hvilket efteråt befunnits odugligt, eller för Kyrkobyggnaden Oanvändbart.

Mom.9. Pastor Lin[d]stedts Resekostnad, till Jukkasjärwi för Gudstjenstens hållande, har blifvit påförd Församlingen, med större beräkning, än skäligt är, såsom Församlingens medlemmar

<sida4>

förmenade.

Mom. 10. Af de Brandstods medel, hvilka blifvit till Pastor Lindstedt från Brandförsäkrings Contoiret öfverlemnade, utgörande 400 Riksdaler Banco, efter branden å Prestegården i Jukkasjärwi, hade enligt Pastor Lindstedts Uppgift, en del blifvit använd till Kyrkobyggnaden i Wittangi, samt en annan del till reparation å den nuvarande Prestegården i Wittangi. Dessutom hade en summa af 500de Riksdaler Banco blifvit använd, af Jukkasjärwi Kyrko cassa, till Kyrkobyggnaden i Wittangi. Det synes, som borde Alla dessa medel, jämte det af Kongl. Majt i Nåder beviljade anslaget, hafva varit tillräcklige, att betäcka kostnaderna, för Kyrkobyggnaden i Wittangi, derest medlen blifvit rätt använde.

Mom. 11. Ljus hållning i Kyrkan, har hittills bekostats af kyrkans medel, hvilket synes vara mindre enligt med det förhållande, som är brukligt i Andra Lappmarks Församlingar; hvadan Församlingen nu förestäl[I]des, att kostnaden för ljushållningen borde utgå af Socknemedlen.

Mom. 12. Några af Församlingens medlemmar anförde klagomål deröfver, att klockaren, som är boende i Jukkasjärwi Kyrkoby, alldrig Utöfvar sin tienst i Wittangi, hvarest nu mera Gudstienst hålles större delen af året, samt att

<sida5>

den vicarius, som denne Klockare ställt för sig i Wittangi, alldeles icke eger de dertill erforderlige Egenskaper såsom varande okunnig i kyrkosången. Underte[c]knad Visitator, ansåg lämpligt gifva Församlingen det besked, att derest den Ordinarie Klockaren icke ställer en i Kyrkosången kunnig Person till Vicarius för sig i Wittangi, icke heller Sjelf vill infinna sig i Wittangi vid Alla större högtider, för att sin klockaretienst bestrida, han må efter erhållna varningar af Pastor, samt efter delfående af detta Visitators beslut, från tjensten lagligen skiljas.

Mom. 13. En större del af Församlingen hade infunnit sig hos underte[c]knad om aftnarne den 4de och 5te Martii, hvarvid förhör i christendomen anställdes, och Utröntes deraf, att åtskillige yngre Personer

Visitation Vittangi kyrka 1848-03-05

bland Finska Allmogen, läste försvarligt innantill; men förmågan att af det lästa styckets innehåll Upfatta tillämpningen på Christendomens sanningar, fattades hos de fleste. Bland Lappska Allmogen var förhållandet ännu sämre.

Mom.14. Anmärkas bör, att Scholan i Lainio, förminskat brevvins tillförseln till 2/3 emot hvad den förr varit. Sedan alla krögare i Lainio, Soppero, Wittangi, och Suando Byar, blifvit tvungne af öfvertygelsens makt, att bortskaffa allt brennvin från sitt hus, hvaribland flere läto sitt förut innehafvande brennvin rinna på marken, verkade detta [[<med> överstrykt ord](#)]

[<sida6>](#)

förut Oerhörda Exempel, kraftigt på Lappska Allmogens Öfvertygelse, så att ganska få Lappar frågat efter brennvin på Vittangi marknad; hvaraf kan göras den slutsatts, att det icke är omöjligt, att kunna förmå äfven Fjell Lappar, att aflägga bruket af Spirituosa, hvartill begäret hos dem, varit större, än hos Nybyggare. Man har All anledning Att förmoda, en blifvande Allmän Nykterhet i hela Jukkasjärvi Församling, derest förenäm[n]de Scholinrättning får fortfara, inom Församlingen.

Mom.15. Ett af Pastor Lin[d]stedt tillämnadt Catechet Ämne, vid namn Olof Mårtenson Lainio, hade på Pastor Lin[d]stedts anmodan undervisat Lapparnes Barn ifrån Michaeli 1846, till 13^{dagen} 1847, utan Arfvode. Detta förhållande har icke kunnat bestridas af Pastor Lindstedt; men orsaken hvarföre Lainio icke fått något arfvode för den tid han undervisat, har bemälte Pastor icke kunnat Uppgifva. Då emellertid allmänt bekant är, att Pastor Lindstedt, i stället för att vinlägga sig om Catechets Ämnens bildande, sysselsatt dem med drängarbete, hvarigenom dessa efter Några Års tjenstgöring, blifvit af samme Pastor, såsom oduglige till Catecheter, a[f]satte, för att åter få förtjena på Nya Catechets Ämnens bildande: så yrkar jag, Att Pastor Lindstedt, bör till Olof Mårtensen Lainio af egna medel Utbetala, efter 1845 års markegång, Tre månaders Catechet lön, såsom skäligt arfvode, för den tid bemälte Olof Mårtenson Lainio tjentsgjort såsom Catechet.

Mom.16. Jukkasjärvi kyrko cassas Behållning den 5te Mars, utgjorde 48 Rdr. 8 Sr. Silfver Specie, samt 2 Rdr

[<sida7>](#)

8 Sr Banco. Wittangi Nya Kyrko cassas Behållning: 6 Rdr. 31 Sr. 2 rst. Banco.

Wittangi den 5te Martii 1848.

L. L. Læstadius.
t.f. Visitator.